

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۶/۰۶/۰۹

دوکتور محمد ظاهر عزیز

سازمان تربیتی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو)

بخش چهارم

مقامات تصمیم گیر حکومت وحدت ملی بدون در نظر داشت منافع علیای فرهنگی و سیاسی کشور، دفتر نماینده گی دایمی افغانستان را در مقر سازمان تعلیمی، علمی و فرهنگی ملل متحد در پاریس بست. اینجانب این عمل نا درست حکومت را با تأثیرات منفی آن در برنامه های تعلیمی، علمی، فرهنگی، اطلاعات و حقوق بشر در کشور ما از طریق روزنامه آرمان ملی، طلوع نیوز و سایت آریانا افغانستان آنلاین به اطلاع هموطنان رساندم. در ضمن مقالات زیر که در چند بخش تقدیم خواهد شد، اهمیت و مقام این سازمان بزرگ تعلیمی، علمی و فرهنگی را در جهان و ضرورت روابط جدی و دایم را با این سازمان که حتماً به نفع کشور ما است با حرمت به هموطنان و خاصاً به فرهنگیان کشور تقدیم می نمایم.

قسمت دوم بخش چهارم

ثانیاً، این واقعیت وجود دارد که مردم اعم از پیر و جوان را نمی توان با سواد ساخت. آنان خود در صورتیکه شرایط اقتصادی و اجتماعی که در آن زندگی می کنند واجد انگیزه و شوق لازم باشد به سواد آموزی خواهند پرداخت. این بدان معنی است که همراه سایر مسایل، فعالیت های سواد آموزی باید با سواد آموزی تکمیلی (حرفوی و یا دیگر مسلک) و فراهم بودن نشریات خواندنی ساده در موضوعات مورد علاقه و مرتبط با طفل یا بزرگسال و در مرحله بعدی روزنامه ها، مجلات، کتب و سایر مطالبی که قرائت آنها موجب خوشی و استفاده است، توأم گردد. در این مورد نهاد های ملی که مسؤول ارتقاء، حفظ و دیگر امور فرهنگی هستند و برنامه هایی برای مطالعه به زبان مادری و یا زبان ملی دارند کمک خوب می توانند.

ثالثاً، در هر جامعه برخی کلان سالان و یا اطفال بر اساس شرایط نا مناسب فرهنگی، اجتماعی یا اقتصادی، برای با سواد شدن و یا دسترسی به آموزش نسبت به دیگران مشکلات بیشتری دارند. جلب توجه جامعه بین المللی به مشکلات ناتوانان و محرومین از حق تعلیم و تربیه و جلوگیری از فراموش کردن آنان وظیفه اخلاقی یونسکو می باشد. بزرگترین گروه محرومین تعلیم و تربیه را بخصوص در مناطق دهات دختران و زنان تشکیل می دهند. افراد معلول در مرتبه بعدی قرار گرفته اند.

رابعاً، بیسودی مشکل چند جانبه است به این معنی که اقدام به بهبود آن باید همگام با تقلیل و یا حتی حذف همه عوامل اعم از اقتصادی، اجتماعی یا فرهنگی که به آن تداوم می بخشند بوده و با استفاده از کلیه اسبابی که می تواند به عنوان مشوقی برای گروه اجتماعی بیسواد بکار آید، همراه باشد.

(در کشور ما، همه عوامل فوق همراه با عدم تصامیم ملی سیاسی از طرف دولت، گریبانگیر بیسوادان کشور هستند که هم در عدم دسترسی به تعلیم و تربیه برای اطفال و کلان سان حتی در نواحی پایتخت و شهر های کلان نقش اساسی دارد و هم عامل اصلی فقر و در نهایت عامل ادامه بیسوادی قشر بزرگ اجتماعی را تشکیل میدهد)

در مجادله در جهت محو بیسوادی، یونسکو از کمک سایر مؤسسات بین المللی در خانواده ملل متحد و سازمانهای دولتی مربوط بمنظور حمایت بیشتر از سواد آموزی ملی و اقدامات آموزشی ابتدایی خصوصاً در کشور های کمتر انکشاف یافته بهره می گیرد و نتایج حاصله در این زمینه نهایت قناعت بخش است مشروط بر اینکه دولت ها در این کوشش همکار باشند.

فعالیت های اصلی یونسکو در سطح بین المللی دعوت مکرر از مقامات تصمیم گیرنده و آماده گی افکار عمومی جهانی است. سازمان یونسکو همچنین همکاری بین المللی را در ابداع ستراتیجی ها و دستور العمل ها و بسیج منابع برای تقلیل بیسوادی را همواره ترغیب می نماید. در این زمینه یونسکو سعی جدی بکار می برد تا آگاهی بین المللی از حق آموزش دختران و زنان به عنوان پایه اساسی برای دستیابی به توسعه اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ارتقاء یابد. ضمناً کوش بعمل می آید تا جوانان به شرکت فعال در نهضت کاهش بیسوادی تشویق شوند. علاوه، جمع آوری و انتشار یافته های تحقیقاتی و آمار مربوط به بیسوادی در جهان و علل و عواقب آن از کارهای مهم یونسکو در این زمینه به شمار می رود. تجربه گذشته نشان داده است که نهضت های سواد آموزی در صورتی اثر پایه دار خواهد داشت که موقعیت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی سواد آموزان در نظر گرفته شود و این امر با آموزش متداوم توأم شود. به همین علت یونسکو توصیه می نماید که در ایجاد امکانات مطالعه و تولید و توزیع مطالب خواندنی برای نو آموختگان کمک و اقدام شود.

کمک به کشور ها به منظور حرکت به طرف آموزش ابتدایی همگانی و در این راه استفاده از همکاری جهانی، تحکیم برنامه های منطقی و یاری به تلاشهای ملی در توسعه آموزش ابتدایی از تلاشها و برنامه های مهم یونسکو در مبارزه به بیسوادی و تحقق آموزش ابتدایی برای همه به شمار می رود و در این راه از هیچ کوششی دریغ نخواهد شد.

هدف اساسی برنامه های یونسکو " نبرد با بیسوادی از طریق آموزش ابتدایی دارای کیفیت" خشک کردن ریشه بیسوادی از طریق بهبود کیفیت آموزش ابتدایی و جلب تعداد بیشتری از دختران ساکن دهات به مدارس ابتدایی است. اگر این کار از طرف یونسکو و خاصتاً دولتها صورت نگیرد بیسوادی که با فقر، مریضی و گرسنگی همراه است ادامه خواهد یافت و طبقه بزرگ جامعه کشور های کمتر انکشاف یافته در فقر دایم باقی خواهند ماند.

ب: آموزش برای قرن بیست و یکم:

اطفال و نیمه جوانان امروز در قرن بیست و یکم زنده گی و کار می نمایند، یعنی در جهان پیچیده تر از گذشته و در معرض تغییر سریع و فاحش. افزودی نفوس، محدودیت های اقتصادی و تغییر نوع اشتغال، تخریب محیط زیست، پیشرفتهای غیر قابل تصور علوم و تکنالوجی و افزایش تولید و مبادله دانش و اطلاعات تنها برخی از پدیده هایی هستند که جوامع با آن هر روز بیشتر رو برو خواهند شد. آیا سیستم های آموزشی امروزی که در گیر مطالب خاص و انتخابی و سیستم تعلیم و تربیه کار برد نصاب تعلیمی که اطفال و جوانان فعلاً با آن مصروف تعلیم هستند، آماده پاسخ گویی به چالش های فوق هستند؟ امروز باید چه نوع آموزشی تدارک دید که جوان را مهیای قرنی که در حال تغییر و تحول خارالعاده است، بسازد؟

زمانی تغییرات اجتماعی و پیشرفت دانش نسبتاً به آهستگی صورت می‌گرفت و تا اکتشافات اساسی بر اقتصاد، تکنالوجی، جامعه و فرهنگ اثر بگذارند، دورانهای طولانی سپری میشد، و زمان دانش فرا گرفته در جوانی برای طول عمر کافی به حساب می‌آمد، به نظر نمی‌رسید که کمبود های آموزشی، به نسبت های کم و بیش، در کل جامعه اثری جدی داشته باشند. اما اینک ظاهراً سیستم های آموزشی امروزی، علیرغم اصلاحات اساسی، غالباً نشان‌نخبگان گذشته را بر خود داشته و در بسیاری کشور ها از منابع خارجی گرفته شده اند به جایی اینکه از خلاقیت دانشمندان و متخصصین محل استفاده گردد و ضرورت های همان اجتماع را در نظر گرفته باشند. تربیت مردم برای نقش ناکافی در اجتماع و آینده شکننده چه از نظر شغلی و چه از نظر اجتماعی به تربیتی که آنان را مهيای استفاده کامل از استعداد هایشان کند ، از همین جا و همین حالا سر چشمه می‌گیرد.

در این مورد دو قاعده عمومی وسیعاً از طرف یونسکو پذیرفته شده اند: سطح عمومی آموزش باید بالا برده شده و عده بیشتری از مردم در دستیابی به سطح عالیتز آموزش یاری شوند. سرعت ظهور دانش و اطلاعات بیانگر آنست که یاد گیری، جگونگی دستیابی به اطلاعات و استفاده از آنها و رشد تفکر و خلاق شخص بسیار مهمتر از برنامه های مطالعاتی دائره المعارفی است.

هدف دروس از سطح ابتدایی تا عالی این باید بود که دستیابی به اهداف تعیین شده را برای اکثریت اطفال ممکن سازد. از این سبب طراحی سیستم آموزشی نباید طوری باشد که دانش آموز آنرا حذف کند بلکه آنرا باید بپذیرد و جذب کند. متون نصاب تعلیمی باید دارای انعطاف بیشتر و متناسب با موقعیت ها و حالات متغیر باشند.

یونسکو در طول بیش از چهل سال گذشته، در ارتقاء مباحث در سطح بین المللی و در درون کشور ها، در امر آموزش نقش پیشتاز داشته است. مفاهیم ارائه شده در گزارش آموختن برای زندگی (۱۹۷۲) در حمایت از آموزش مادام العمر و ایجاد یک جامعه خواهان آموزش مستمر اثر عظیمی بر تفکر آموزشی و جد و جهد برای دسترسی همه به تعلیمات اساسی داشته و هنوز باز تابی مناسب برا اساس صحیح بشمار می رود. یونسکو به نحو مشخص تر مطالعاتی در باره روش های گذشته در اصلاحات محتوای دروس و تجارب حاصله در سطح بین المللی انجام داده که نتایج آن در محتوای دروس نهایت مؤثر بوده است. این نوع کوشش در سالهای نزدیک و در آینده به منظور بهتر شدن کیفیت تعلیم و تربیه ادامه خواهد داشت. هدف عمومی برنامه در مواردی آنچه در بالا ذکر شد، انجام اقدامات هماهنگ برای بهبود کیفیت و ارتباط آموزش و تطبیق محتوی و روش های آموزشی با نیاز های جوامع کنونی است. تحصیلات عالی مورد توجه خاص قرار می گیرد چراکه در ارتباط خاص با احیاء سیستم آموزشی در پرتو ضرورت های متحول اجتماعی و آینده آموزش در قرن بیست و یکم است.

موافق با وظایف و عقیدت یونسکو، آموزش باید در خدمت احیاء و جاویدانگی جوامع قرار گیرد. با توجه به تکامل جوامع و پیچیده گی های فزاینده آنها، با توجه به تغییرات سریع و تفکیک دانش و صورت استفاده آن، آموزش باید دامنه انسانی توسعه واقعی را حفظ و ارزش های شکیبایی، همبستگی و احترام نسبت به دیگران را نگهداری کند. در هر صورت، هنر آموزش را نمی توان به احکام وضع شده جاری در جوامع گذشته منحصر کرد. باید با چشم باز به جهان فردا و فرهنگ های متفاوت آن که محتوای موضوعات آموزشی است روش های آموزشی انسانی را طرح ریزی و باز نگری کرد.

در هردو زمینه (جهان فردا و فرهنگ های متفاوت) آموزش برای کیفیت زندگی و آموزش برای اشتغال، تداوم و نو آوری مورد توجه یونسکو است. مردم و گروه های اجتماعی باید برای تطابق با شرایط اجتماعی، اقتصاد در حال تغییر سریع و

مقابله با مصائب رو در روی شان، تجهیز شوند. همزمان با به وجود آوردن روشهای قابل اجرای فوری، آموزش باید با تغییرات محتمل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، تکنولوژیک و علمی به وسیله تنظیم مداوم و احیای شیوه های اجرایی و محتوی، تطابق یابد.

در بخش علوم و تکنالوژی عالی است که آموزش باید به صورت استوار با آینده روبرو شود. این مطلب در بیشتر اهمیت دادن به آموزش تکنالوژیکی و علوم خلاصه نشده بلکه همگامی محتوای دروس و عناوین موضوعات با پیشرفت های آن بخش ها ضروری است. همچنان در حوزه آموزش عالی است که شخص می تواند تصویری بهتری اعم از تغییرات متحمل درون جامعه و نقش کلی آموزش در آمادگی مردم برای آینده، داشته باشد. از اینرو باید کوشش سه جانبه در آموزش عالی بعمل آید. پیش بینی اقتصادی و اجتماعی، تجدید نظر در اهداف و روشهای تحقیقاتی و آموزشی و سنجش نقش کلی آموزش بطور کلی.

فعالیت های یونسکو در این زمینه با هدف اعتلای ابعاد انسانی، فرهنگی و بین المللی آموزش، نمایانگر مشارکت اساسی در دهه جهانی توسعه فرهنگی، همچنین بخش لا ینفکی از سهم یونسکو در صلح، حقوق بشر و منع هر نوع تبعیض است.

پایان قسمت دوم بخش چهارم

ادامه دارد

*** **

بخش های اول تا چهارم این مطلب را به کمک لینک ذیل مطالعه فرمائید:

بخش اول

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Aziz_Z/aziz_moh_zaher_unesco_sazman_elmi_wa_farhangi_un_01.pdf

بخش دوم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Aziz_Z/aziz_moh_zaher_unesco_sazman_elmi_wa_farhangi_un_02.pdf

بخش سوم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Aziz_Z/aziz_moh_zaher_unesco_sazman_elmi_wa_farhangi_un_03.pdf

بخش چهارم قسمت اول

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Aziz_Z/aziz_moh_zaher_unesco_sazman_elmi_wa_farhangi_un_part1_04.pdf